

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.03.1994, sp. zn. Ncu 182/93, ECLI:CZ:NS:1994:NCU.182.1993.1

Číslo: 46/1994

Právní věta: Nelze vyhovět návrhu na uznání cizího rozhodnutí o neplatnosti manželství manželů, z nichž alespoň jeden je občanem České republiky, když toto manželství bylo uzavřeno na území České republiky poté, co předchozí manželství obou manželů byla pravomocně rozvedena českým soudem, jestliže důvodem určení neplatnosti manželství vysloveného cizím soudem bylo jen to, že rozhodnutí českého soudu o rozvodu manželství, předcházející uvedenému uzavření sňatku, nebylo ohledně jednoho z manželů, který měl cizí státní občanství, ještě uznáno příslušným orgánem pro území státu, o jehož státní občanství u jednoho z manželů šlo.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.03.1994

Spisová značka: Ncu 182/93

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Uznávání a výkon cizích soudních rozhodnutí

Předpisy: 97/1963 Sb. § 64

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 46

Nelze vyhovět návrhu na uznání cizího rozhodnutí o neplatnosti manželství manželů, z nichž alespoň jeden je občanem České republiky, když toto manželství bylo uzavřeno na území České republiky poté, co předchozí manželství obou manželů byla pravomocně rozvedena českým soudem, jestliže důvodem určení neplatnosti manželství vysloveného cizím soudem bylo jen to, že rozhodnutí českého soudu o rozvodu manželství, předcházející uvedenému uzavření sňatku, nebylo ohledně jednoho z manželů, který měl cizí státní občanství, ještě uznáno příslušným orgánem pro území státu, o jehož státní občanství u jednoho z manželů šlo.

(Rozsudek Nejvyššího soudu z 30. 3.1994, [Ncu 182/93](#))

Navrhovatelka se domáhala uznání pravomocného rozsudku cizího soudu s tím, že je státní občankou České republiky a má zájem na tom, aby otázka uznání tohoto rozsudku ohledně neplatnosti jejího manželství s J. K. na území České republiky byla Nejvyšším soudem ČR vyřešena.

Nejvyšší soud ČR návrh na uznání účinnosti uvedeného cizího rozsudku na území České republiky zamítl.

Z odůvodnění:

Soud v D. (SRN) odůvodnil rozsudek v neplatnosti manželství J. K. a R. K. (dříve R. H.), rozené H., uzavřeného před bývalým Městským národním výborem v H. dne 13. 8. 1981, tím, že J. K. (který měl také státní občanství Spolkové republiky Německo, na rozdíl od R. K., která byla pouze občankou bývalé Československé republiky) byl ještě v době uzavření uvedeného sňatku podle práva platného ve Spolkové republice Německo ženat, protože rozvod jeho předchozího manželství, provedený rozsudkem soudu v Československu ze 16. 2. 1981, nebyl ve Spolkové republice Německo uznán rozhodnutím příslušného státního orgánu SRN.

Z obsahu spisu Obvodního soudu pro Prahu 1, sp. zn. 23 C 297/80, bylo zjištěno, že rozsudkem uvedeného soudu ze 16. 2. 1981, č. j. 23 C 297/80-19, bylo rozvedeno manželství J. K. a E. K., rozené R., které bylo uzavřeno dne 29. 4. 1967 před bývalým Městským národním výborem v Z., okres H. Tento rozsudek nabyl právní moci 6. 4. 1981.

Z oddacího listu bývalého Městského národního výboru v H. (svazek 43, ročník 1981, str. 127, č. 316) bylo zjištěno, že dne 13. 6. 1981 uzavřeli manželství J. K. (narozený 28. 10. 1945) a R. H., rozená H. (narozená 15. 1. 1936); o osobním stavu uvedených osob uzavírajících manželství je v oddacím listu, že byli rozvedeni. Také manželství R. H., rozené H., s jejím dřívějším manželem V. H. bylo totiž rozvedeno rozsudkem Okresního soudu v Hradci Králové ze 17. 6. 1980, č. j. 9 C 788/80-10, který nabyl právní moci 20. 6. 1980.

Uzavření manželství J. K. a R. K. (dříve R. H.), rozené H., dne 13. 6. 1981 před bývalým Městským národním výborem v H. (zapsané ve svazku knihy manželství 43/1981, str. 127, č. 316) odpovídalo tedy ustanovení § 1 i § 11 odst. 1 zákona o rodině (zákon č. 94/1963 Sb.) a nešlo tu o neplatnost manželství pro jeho uzavření s ženatým mužem nebo vdanou ženou.

Vzhledem k těmto uvedeným skutečnostem bylo nutno posoudit při rozhodování o návrhu navrhovatelky na uznání cizího rozhodnutí o neplatnosti manželství, zda uznání tohoto rozhodnutí nebrání ustanovení § 64 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním (ve znění zákonů č. 158/1969 Sb. č. 234/1992 a č. 264/1992 Sb.), jež stanoví v kterých případech cizí rozhodnutí nelze uznat.

Nebylo by možné uznat na území České republiky cizí rozhodnutí, určující neplatnost manželství (a to jen z důvodů neuznání rozvodu, provedeného českým soudem, když pak ještě nenásledovalo uznání tohoto soudního rozhodnutí příslušným orgánem cizí země), jestliže manželství, jehož se výrok cizího rozhodnutí týkal, bylo uzavřeno v souladu s ustanoveními právních předpisů, platných na území České republiky. Zda tu byly nebo nebyly zákonné předpoklady k uzavření manželství před jeho uzavřením, tu náleželo k posouzení výlučně příslušným českým orgánům (srov. § 64 písm a/ zákona č. 97/1964 Sb.). Uznání cizího rozhodnutí, které dospívá naopak k závěrům, že toto manželství nebylo platně uzavřeno, brání také překážka uvedená v ustanovení § 64 písm. d/ zákona č. 97/1963 Sb. Nelze přehlédnout ostatně i to, že v projednávané věci posuzoval uvedený cizí soud otázku neplatnosti manželství navrhovatelky s J. K. pouze z hlediska práva země, jejíž soud věc projednával, nikoli z hlediska právního řádu České republiky.

Z uvedených důvodů proto nemohlo být vyhověno (shodně také s vyjádřením Nejvyššího státního zástupce ČR z 24. 3. 1994 podle ustanovení § 97 odst. 2 zákona č. 97/1963 Sb.) navrhovatelce, která navrhla uznání cizího rozhodnutí, protože by vyhovění tomuto návrhu znamenalo, že by otázka platnosti manželství uzavřeného v České republice byla takto zhodnocena a posouzena nikoli podle

právního řádu České republiky, nýbrž podle cizího právního řádu státu, jehož soud o věci rozhodoval.